

การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจิมสิริ ศิริวงศ์พากร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจิมศิริ ศิริวงศ์พากร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร
ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจมิสิริ ศิริวงศ์พากร
พ.ศ. : 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน และเปรียบเทียบ
ปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 400 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title : A Study of Teaching Efficiency of Student Center Based on the National Education Act of B.E. 2542 (1999), Faculty of Business Administration, Rajmangkala University of Technology Phra Nakhon

Researcher : Assist. Prof. Jermsiri Sirivongpakorn

Year : 2010

ABSTRACT

This survey research was conducted to study teaching efficiency as well as comparing the individual factors and opinion on teaching efficiency of student center based on the National Education Act of B.E. 2542 (1999), Faculty of Business Administration, Rajmangkala University of Technology Phra Nakhon. The sample taken for the investigation was 400 students who enrolled in the Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon for academic year 2010. The study presented the following results.

1. The perspective on teaching efficiency of student center based on the National Education Act of B.E. 2542 (1999), Faculty of Business Administration, Rajmangkala University of Technology Phra Nakhon was in a high level.
2. The perspective on teaching efficiency of student center based on the National Education Act of B.E. 2542 (1999), Faculty of Business Administration, Rajmangkala University of Technology Phra Nakhon classified by genders had a statistical significance at .05 level.
3. The perspective on teaching efficiency of student center based on the National Education Act of B.E. 2542 (1999), Faculty of Business Administration, Rajmangkala University of Technology Phra Nakhon classified by study areas had a statistical significance at .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่อง “การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ในการจัดทำวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย และขอขอบคุณนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2553 ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจิมสิริ ศิริวงศ์พากร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิด	4
1.5 สมมติฐานการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	7
2.2 องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	14
2.3 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	17
2.4 บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	18
2.5 การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	21
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	32
4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	33
4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	38
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	45
5.1 สรุปผลการวิจัย	45
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	48
5.3 ข้อเสนอแนะ	50
รายการอ้างอิง	51
ภาคผนวก	53
แบบสอบถาม	54
ประวัติผู้วิจัย	57

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
4.2	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในภาพรวม	33
4.3	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการสอน	34
4.4	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	36
4.5	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	37
4.6	เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ	38
4.7	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา	40
4.8	เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา	41
4.9	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่ (Scheffe's Method)	43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ฉบับแรกของประเทศไทย การปฏิรูปการศึกษาทั้งมวลจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องตาม บทบัญญัติของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของ ประเทศไทย รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง จึงควรได้ศึกษาและทำความเข้าใจให้ชัดเจนทะลุปรุโปร่ง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษาที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดให้แก่เด็กไทยทุกคน และใน มาตรา 4 กำหนดให้การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและ สังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาตลอดชีวิต หมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดย กำหนดไว้เป็นมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องทำให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพ การศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในการจัด การศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้น ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละ ระดับการศึกษา (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และคณะ, 2547)

อรุณ จันทวานิช เลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ได้เปิดเผยจากรายงานผลการวิจัยปี 2549-2550 ว่า ระดับอุดมศึกษามีสัดส่วนผู้ได้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้น และเป็นกลุ่มที่ ว่างงานเพิ่มขึ้นด้วย โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 มีผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงานราว 1 แสนคน

หรือคิดเป็น 18.5% ของผู้ว่างงานทั้งหมดราว 5 แสนคน แต่แรงงานด้านอาชีวศึกษาระดับกลาง และระดับสูง ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ยังขาดแคลน และกล่าวต่อว่า ด้านประสิทธิภาพและความเสมอภาคในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อ การจัดการศึกษาพบว่า ยังไม่สามารถจัดการศึกษาระดับพื้นฐานให้ประชาชนเรียนได้อย่าง ถ้วนหน้า ผลสัมฤทธิ์การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมได้คะแนนต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ทั้งนี้ เป็นเพราะปัญหาจากหลายปัจจัย แต่ที่สำคัญคือปัญหาขาดแคลนครูทั้งปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาลักษณะคอขวดในการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญ คือไม่ได้มีแรงผลักดันจาก ภาคประชาชนและภาคการเมืองอย่างจริงจัง แต่เป็นเพียงการเสนอการปฏิรูปการศึกษาจาก ผู้บริหารในกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) และนักวิชาการ ทำให้เป็นเพียงการปฏิรูปรูปแบบ แต่ขาด ภาวะผู้นำที่ตระหนักถึงปัญหาการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นองค์รวม ระบบการคัดเลือก การ บริหาร การให้ควมดีความชอบยังอยู่ภายใต้ระบบราชการแบบรวมศูนย์ ประสิทธิภาพการใช้ งบประมาณในแง่การผลิตผู้สำเร็จการศึกษาและในแง่คุณภาพยังต่ำกว่าหลายประเทศ รวมทั้ง ระบบประเมินผลและการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ยังเป็นการสอบแบบปรนัยที่วัดความจำ ขัดแย้งกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และจากผลการประเมินของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ปี 2548 พบว่า ระดับปฐมวัย เด็กปฐมวัย มากถึง 1 ใน 6 (กว่า 4 แสนคน) ได้รับการศึกษาไม่ทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่าง ๆ ต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกวิชา และขาด ทักษะการคิด ระดับอาชีวศึกษา ไม่สามารถจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อตลาดแรงงาน ระดับอุดมศึกษา ขาดศักยภาพในการพัฒนางานวิชาการ การควบคุมคุณภาพการศึกษาไม่ดีพอ มีการเปิดหลักสูตร ที่ไม่ได้คุณภาพ หากปล่อยให้การศึกษาไร้คุณภาพเช่นนี้ต่อไป ทรัพยากรบุคคลของประเทศจะ ด้อยคุณภาพลงเรื่อย ๆ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกลุ่ม มหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม โดยจัดการเรียนการสอนและพันธกิจอื่นๆ ตามปรัชญาที่กำหนดไว้ว่า “เทคโนโลยีสร้างคุณค่า การศึกษาสร้างคน สู่สากลด้วยปัญญา” อีกทั้ง ยังได้กำหนดปณิธานในการจัดการศึกษาไว้ว่า “มุ่งมั่นเป็นผู้นำการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ด้วย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการ พัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ คุณธรรมสู่ มาตรฐานสากล” และวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร “เป็นผู้นำการจัด การศึกษาด้านวิชาชีพระดับสากล บนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ตามพันธกิจ 4 ด้าน คือ

- 1) จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นวิชาชีพบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มี

คุณภาพและมีความสามารถพร้อมเข้าสู่งานอาชีพ 2) สร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม บนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมผลิตและการบริการที่สามารถถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศชาติ 3) ให้บริการงานวิชาการและการศึกษาที่มีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการมีอาชีพอิสระและพัฒนาอาชีพสู่การแข่งขัน และ 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ว่า “มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีทักษะในการสื่อสาร มีวุฒิภาวะทางสังคม และมีทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” (สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2552)

คณะบริหารธุรกิจ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณธรรมบนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสู่สากล โดยกำหนดไว้ 4 พันธกิจหลัก ได้แก่ 1) จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเครือข่ายการศึกษา บนพื้นฐานเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและพร้อมเข้าสู่อาชีพ 2) สร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมบนพื้นฐานเทคโนโลยี ถ่ายทอดสู่ชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ประเทศ 3) ให้บริการงานวิชาการแก่ชุมชนทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อเพิ่มภูมิปัญญาและการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากลในวิชาชีพ และ 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมศีลธรรมอันดีในองค์กร ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบจากหลายๆ ด้าน ได้แก่ ประสิทธิภาพของอาจารย์ผู้สอน ประสิทธิภาพด้านการสอน กระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่ดี มีบรรยากาศต่อการศึกษา ในมหาวิทยาลัย ล้วนเป็นส่วนที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษามีความต้องการและสนใจที่จะศึกษามากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางช่วยแก้ปัญหาในการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตของสถานที่ทำการวิจัย (Place)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3.2 ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (People)

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2553

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนร่วมกับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบ่งชั้น

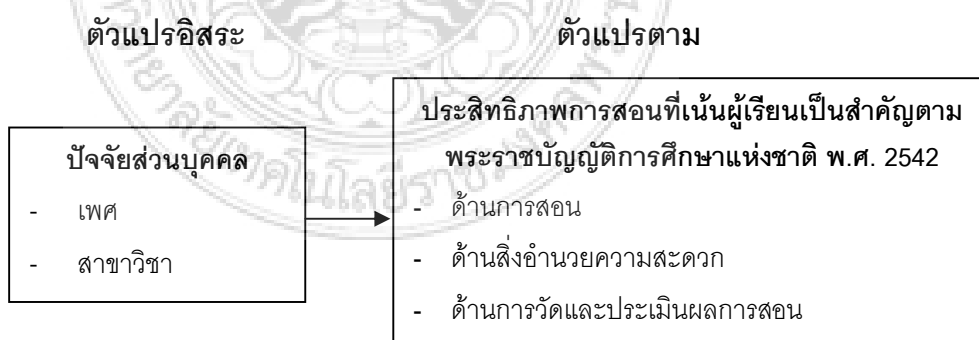
1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

- 1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ และ สาขาวิชา
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย ด้านการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผลการสอน

1.3.4 ขอบเขตของเวลา (Time)

ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2552 ถึง เดือน กันยายน พ.ศ. 2553

1.4 กรอบแนวคิด

1.5 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน

1.6 นิยามศัพท์

ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยพิจารณาจาก 3 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านการสอน พิจารณาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ซึ่งประกอบด้วย การชี้แจงและกระบวนการนำเข้าสู่บทเรียน การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเชื่อมโยงและบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ที่หลากหลาย และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2) ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก พิจารณาจากการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศให้เหมาะสมแก่การเรียน การจัดห้องเรียน ให้มีความพร้อม มีวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอ มีการใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมที่หลากหลายและทันสมัย รวมถึง การจัดแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน พิจารณาจากวิธีการวัดผล การตรวจผลงาน การบอกผลจากการทดสอบ การกำหนดเกณฑ์การวัดผล วิธีการประเมินผล การประเมินผลตามสภาพจริง การประเมินแบบอิงพัฒนาการ รวมถึงการประเมินภาพรวมของผู้เรียน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้และสามารถพัฒนาตัวเองได้

1.7.2 เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า และใช้เป็นพื้นฐานต่อการนำไปวิจัยในชั้นสูงต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อใช้ในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2 องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.3 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.4 บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.5 การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.1 ความหมายการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แบรนเดสและจินิกิส (Brandes and Ginnis, 1992) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การที่ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งแต่ การวางแผน จัดระบบการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งทั้ง 4 ประการนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล

เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2539) กล่าวว่า การเรียนการสอนควรมีลักษณะดังนี้

- 1) ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ มีวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย
- 2) สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ค้นพบคำตอบ และแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยมีครูเป็น “กัลยาณมิตร” เกื้อกูล ดูแล แนะนำ
- 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ที่มีความหมาย สนองความต้องการของผู้เรียน
- 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง สามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่าง ๆ ที่เรียนรู้สู่การมองปัญหาอย่างเป็นองค์รวมและครบวงจร
- 5) ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด ใคร่ครวญ ไตร่ตรองด้วยตนเอง

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และผดุงชาติ สุวรรณวงศ์ (2542) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะต้องยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลางเน้น “การเรียนรู้” มากกว่า “การสอน” โดยให้นักศึกษารู้จักวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีจิตใจแห่งการใฝ่รู้ รู้จักแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต นักศึกษาต้องฝึกให้มีความสามารถในการวิพากษ์ หรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่ม มีทักษะในการประกอบอาชีพอิสระ และยึดมั่นในวัฒนธรรมสันติ นอกจากนั้นสถาบันอุดมศึกษาควรปรับหลักสูตรและการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวและความก้าวหน้าทางวิชาการ สภาพแวดล้อม และปัญหาของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย และคณะ (2543) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่ให้ผู้เรียนมีอิสระในการใช้สติปัญญาของตนเอง ให้ผู้เรียนมีความเกี่ยวข้องในกระบวนการเรียนการสอนเป็นส่วนตัว ทั้งในลักษณะของผู้ริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนถึงผลการประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำทลายสติปัญญาของผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอนมีความเข้าใจและจริงใจต่อกัน กระบวนการที่เกิดขึ้นร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของผู้เรียน

นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชดเจน ไทยแท้ (2545) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญที่สุด คือการจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัดและยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ อันได้แก่ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน จึงควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกลไกของการจัดการนี้คือ ครู แต่จากข้อมูลอันเป็นปัญหาวิกฤติทางการศึกษา และวิกฤติของผู้เรียนที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าครูยังแสดงบทบาทและทำหน้าที่ของตนเองไม่เหมาะสม จึงต้องทบทวนทำความเข้าใจซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติทางการศึกษาและวิกฤติของผู้เรียนต่อไป

2.1.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขหรือแก้ปัญหาทางการศึกษาและถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาสรุปหลักการสำคัญได้ 7 ด้าน ดังนี้

1) ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏตามนัย มาตรา 10 วรรค 1 คือ การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีโดยที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย และมาตรา 8 (1) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักกว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับ ประชาชน

2) ด้านมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ปรากฏตาม มาตรา 9 (3) กำหนด มาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา และ มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก

3) ด้านระบบบริหารและการสนับสนุนทางการศึกษา ปรากฏตามมาตรา 9 (1)(2)(5)(6) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้ (1) มีเอกภาพ ด้านนโยบายและหลากหลายในการปฏิบัติ (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้จัด การศึกษา (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ

มาตรา 43 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน ให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับการศึกษาของรัฐ

4) ด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ปรากฏตามมาตรา 9 (4) มี หลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 52 ให้กระทรวงฯ ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพ ขั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้ง บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการ พัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

5) ด้านหลักสูตร ปรากฏตามมาตรา 8 (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการ เรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ในวาระหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรสถานศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับ บุคคลพิการ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่ง พัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความ สมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวาระ หนึ่งและวาระสองแล้วยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูง และด้านการ ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาทางสังคม

มาตรา 24 (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและ ความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

6) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ปรากฏตามมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลัก ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความ ถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การ จัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัด กิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนรู้การสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ อำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน

และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ที่อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

มาตรา 8 (1) (3) การจัดการศึกษายึดหลัก ดังนี้ (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

7) ด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ปรากฏตาม มาตรา 9 (5) การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลัก ดังนี้ (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ มาใช้ในการจัดการศึกษา

มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษา ในฐานะที่มี ความสำคัญสูงสุดต่อความมั่นคงยั่งยืนของประเทศ โดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา

จากหลักการสำคัญดังกล่าวข้างต้น มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ

1) ด้านหลักสูตร กล่าวถึงการปฏิรูปหลักสูตรให้ต่อเนื่อง เชื่อมโยง มีความสมดุลในเนื้อหาสาระทั้งที่เป็นวิชาการ วิชาชีพ และวิชาว่าด้วยความ เป็นมนุษย์ และให้มีการบูรณาการเนื้อหาหลากหลายที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ได้แก่

1.1) เนื้อหาเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม

1.2) เนื้อหาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การบำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย

1.3) เนื้อหาความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

1.4) เนื้อหาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

2) ด้านกระบวนการเรียนรู้ กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังข้อมูลที่จะระบุไว้เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้สรุปถึงลักษณะกระบวนการจัดการเรียนรู้ในสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้ดังนี้

2.1) มีการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

2.2) ให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกนิสัยรักการอ่าน

2.3) จัดให้มีการฝึกทักษะกระบวนการและการจัดการ

2.4) มีการผสมผสานเนื้อหาสาระด้านต่างๆ อย่างสมดุล

2.5) จัดการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้

2.6) จัดให้มีการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และให้ชุมชนมีส่วนร่วม

จัดการเรียนรู้ด้วย

3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง โดยการใช้วิธีการประเมินผู้เรียนหลายวิธี ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนและการร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสแสดงผลการเรียนรู้ได้หลายแบบ ไม่เพียงแต่ความสามารถทางผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ซึ่งวัดได้โดยแบบทดสอบเท่านั้น การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้แบบนี้แสดงให้เห็นความแตกต่างอันเกิดจากผลการพัฒนาตนเองของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากขึ้น

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

แนวคิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่ยอมรับว่า บุคคลหรือผู้เรียนมีความแตกต่างกันและทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูหรือผู้จัดการเรียนรู้ควรมีความเชื่อพื้นฐานอย่างน้อย 3

ประการ คือ (1) เชื่อว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน (2) เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และ (3) เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดได้ทุกที่ ทุกเวลา

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นการจัดการบรรยากาศ กิจกรรม สื่อ สถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ครูจึงจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับในการจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้ อาจทำได้หลายวิธีการและหลายเทคนิค แต่มีข้อควรคำนึงว่า ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง แต่ละเรื่อง ได้เปิดโอกาสให้กับผู้เรียนในเรื่องต่อไปหรือไม่

1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกหรือตัดสินใจในเนื้อหาสาระที่สนใจ เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนหรือไม่

2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้คิด ได้รวบรวมความรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองหรือไม่ ทิศนา ขัมมณี (2543) ได้นำเสนอแนวคิดในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ ดังนี้

2.1) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (Physical Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อม แม้จะให้ความรู้ที่ดี ผู้เรียนก็ไม่สามารถรับได้ ดังจะเห็นได้ว่า ถ้าปล่อยให้ผู้เรียนนั่งนานๆ ในไม่ช้าผู้เรียนก็จะหลับหรือคิดเรื่องอื่น แต่ถ้าให้เคลื่อนไหวทางกายบ้างก็จะทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้นและพร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี ดังนั้น กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนจึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

2.2) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ต้องเป็นกิจกรรมที่ท้าทายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหว ต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปทำให้ผู้เรียนสนุกที่จะคิด

2.3) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ มนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับ

ผู้อื่นและสภาพแวดล้อมต่างๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม

2.4) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้เกิดความหมายต่อตนเองโดยกิจกรรมดังกล่าวควรเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง โดยปกติการมีส่วนร่วมทางอารมณ์นี้มักเกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำอื่นๆ อยู่แล้ว เช่น กิจกรรมทางกาย สติปัญญา และสังคม ทุกครั้งที่ครูให้ผู้เรียนเคลื่อนที่ เปลี่ยนอิริยาบถเปลี่ยนกิจกรรม ผู้เรียนจะเกิดอารมณ์ ความรู้สึกตามมาด้วยเสมอ อาจเป็นความพอใจ ไม่พอใจ หรือเฉย ๆ ก็ได้

2.2 องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ของผู้เรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ โดยเฉพาะการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบของสถานศึกษาการพัฒนาทั้งระบบของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของสถานศึกษาให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพของผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษากำหนด ดังนี้

- 1) การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาที่มีจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างชัดเจน
- 2) การกำหนดแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมาย
- 3) การกำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของสถานศึกษาสอดคล้องกับเป้าหมาย และเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์
- 4) การจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน
- 5) การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพจากภายนอก อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นถึงการมีส่วนร่วม ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น ในการดำเนินการของสถานศึกษา จึงเปิดโอกาสให้ผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมกำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ร่วมประเมินผล เป็นต้น

2.2.2 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ นับว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมประกอบด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของครู และบทบาทของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครูและผู้เรียน มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2545) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

- 1) การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคลทำแทนกันไม่ได้ ครูที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง
- 2) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ต้องมีการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจความหมายของสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ
- 3) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกัน อาจคิดได้หลายแง่หลายมุมทำให้เกิดการขยาย เติบโตขึ้นของความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วย ดังนั้นครูที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ
- 4) การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้ที่เบิกบาน เพราะหลุดพ้นจากความไม่รู้นำไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้อีก เพราะเป็นเรื่องน่าสนุก ครูจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้าง ผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจ และเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้ เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง
- 5) การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ครูจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จักจบ
- 6) การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลง เพราะได้รู้มากขึ้น ทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเองด้วย ครูจึงต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

6.1) ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

6.2) การเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก

- 6.3) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
- 6.4) การจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
- 6.5) ความมีเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
- 6.6) การท้าทายให้ผู้เรียนอยากรู้
- 6.7) การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
- 6.8) การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง
- 6.9) การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้
- 6.10) การมีจุดมุ่งหมายของการสอน
- 6.11) ความเข้าใจผู้เรียน
- 6.12) ภูมิหลังของผู้เรียน
- 6.13) การไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
- 6.14) การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัต (Dynamic) กล่าวคือ มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบเนื้อหาสาระ เทคนิค วิธีการ
- 6.15) การสอนสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
- 6.16) การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

2.2.3 การเรียนรู้ของผู้เรียน

นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์ เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัชเจน ไทยแท้ (2545) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากเดิมที่เน้นเนื้อหาสาระเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพราะการจัดการเรียนรู้ก็เพื่อเน้นให้มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) การเรียนรู้อย่างมีความสุข เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ บรรยากาศของการเอื้ออาทรและเป็นมิตร ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้
- 2) การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง หรือกล่าวอีกลักษณะหนึ่งคือ “เรียนด้วยสมองและสองมือ” เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือ การแก้ปัญหา ความมีเหตุผล

3) การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป้าหมายสำคัญด้านหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียนทั้งที่เป็นเอกสาร วัสดุ สถานที่ สถานประกอบการ บุคคลซึ่งประกอบด้วยเพื่อน กลุ่มเพื่อน วิทยากร หรือผู้เป็นภูมิปัญญาของชุมชน

4) การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ ได้สัดส่วนกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชาที่จัดให้เรียนรู้

5) การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจของผู้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ทุกคนเรียนรู้ได้ และเป้าหมายที่สำคัญคือ พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้จัดการเรียนรู้จึงควรสังเกตและศึกษาธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าถนัดที่จะเรียนรู้แบบใดมากที่สุด ในขณะเดียวกัน กิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง นอกจากผู้เรียนจะได้ฝึกด้านการจัดการแล้วยังได้ฝึกด้านสมาธิ ความมีวินัยในตนเอง และการรู้จักตนเองมากขึ้น

2.3 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นวลจิตต์ เชาวกิตติพงศ์ เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัชเจน ไทยแท้ (2545) กล่าวถึงเทคนิคการจัดระบบข้อมูลความรู้ ดังนี้

2.3.1 เทคนิคการจัดประสบการณ์เพื่อนำเสนอข้อมูลใหม่ ต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ทำทนายให้คิด ต้องไม่ยากหรือง่ายเกินไปสำหรับผู้เรียนที่จะทำความเข้าใจและเชื่อมโยงเข้ากับความรู้เดิม ครูควรมีข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เดิมของผู้เรียนเพื่อจัดประสบการณ์อย่างเหมาะสม ในการจัดเตรียมประสบการณ์ ครูจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้รู้ว่า ข้อมูลส่วนใดเป็นจุดสำคัญที่ผู้เรียนต้องสังเกต เป็นจุดสำคัญที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ แล้วจึงตั้งประเด็นคำถาม หรือคำสั่งให้ผู้เรียนหาคำตอบ หรือปฏิบัติเพื่อให้ค้นพบคำตอบ ตัวอย่างเช่น การนำเสนอประสบการณ์ด้วยการใช้กรณีศึกษา มีคำสั่งให้ปฏิบัติหรือคำถามที่ต้องค้นหาคำตอบไว้ล่วงหน้า โดยให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนรู้ ข้อควรระวังคือครูควรคิดหาวิธีการที่หลากหลาย ไม่ซ้ำซากในการนำเสนอประสบการณ์เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย

2.3.2 เทคนิคการใช้คำถามหรือคำสั่งให้ผู้เรียนคิดหรือลงมือปฏิบัติเพื่อเชื่อมโยงความรู้/ข้อมูลในสมอง ในส่วนของการใช้คำถาม ครูควรศึกษาและฝึกฝนทักษะการใช้คำถามเพื่อช่วย

กระตุ้นความคิดของผู้เรียน และใช้เทคนิคที่สำคัญในขณะตั้งคำถาม เช่น การถามซ้ำให้ผู้เรียนหลายคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามเดียวกัน ดังนั้น คำถามนั้นจึงควรมีคำตอบที่ถูกต้องหลายคำตอบ การตอบคำถามของคนหลายคนจะทำให้ได้คำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์เพิ่มขึ้น การใช้เวลาผู้เรียนคิดก่อนตอบเพื่อให้เวลาผู้เรียนได้รวบรวมเรียบเรียงคำตอบ โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 3-5 วินาที ในขณะที่ผู้เรียนตอบ ครูไม่ควรขัดจังหวะพูดขึ้นกลางคันทำให้ผู้เรียนพูดไม่จบ และเมื่อผู้เรียนตอบคำถามเสร็จแล้วครูควรให้การเสริมแรงด้วยวิธีการที่เหมาะสม หรือให้ข้อมูลย้อนกลับให้ผู้เรียนรู้ผลคำตอบของตนเองทันที ครูควรใช้คำถามเป็นระยะ ๆ เพื่อช่วยผู้เรียนเชื่อมโยงความคิดในส่วนของการใช้คำสั่ง ครูสามารถใช้คำสั่งกระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดเพื่อนำทางให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ ครูควรศึกษาให้เข้าใจพฤติกรรมย่อยของทักษะการคิดแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้สร้างคำสั่ง นำทางให้คิด เช่น ครูต้องการฝึกทักษะการสังเกต ครูต้องเข้าใจก่อนว่า การสังเกตคือการทำอะไร ต้องให้ผู้เรียนทำพฤติกรรมใดจึงจะสังเกตได้ เมื่อพบว่าการสังเกตคือพฤติกรรมการใช้ประสาททั้งห้าเพื่อรับรู้ข้อมูล ครูต้องการให้ผู้เรียนฝึกทักษะการสังเกต ก็ต้องสั่งให้ผู้เรียนใช้ประสาททั้งห้าในการรับรู้ข้อมูลแล้วบอกข้อมูลนั้นออกมาการออกแบบคำสั่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนคิดได้เร็วขึ้น และสามารถสร้างความรู้ได้เร็วขึ้นด้วย

2.3.3 เทคนิคการจัดระบบข้อมูลความรู้ ในกิจกรรมการสร้างความรู้ เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์ใหม่จะพยายามนำข้อมูลที่เป็นความรู้ใหม่ไปเชื่อมโยงเข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมในกระบวนการทางสมอง ถ้าครูมีโอกาสตรวจสอบความถูกต้องของการเชื่อมโยงความคิดนี้ จะสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม แต่ไม่สามารถทำได้เพราะมองไม่เห็น ดังนั้นจึงเกิดแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ แผนผังความคิด โดยให้ผู้เรียนเขียนข้อมูลที่รู้และเข้าใจออกมาเป็นแผนผัง แสดงให้เห็นการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ต่าง ๆ และอธิบายถึงความสัมพันธ์เหล่านั้นตามความเข้าใจ เป็นข้อมูลที่ยืนยันความเข้าใจและสามารถตรวจสอบได้ การเขียนแผนผังความคิดจึงเป็นเทคนิคสำคัญอย่างยิ่งที่ครูควรศึกษาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน

2.4 บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทของครูมีความสำคัญเป็นอย่างมาก และได้มีนักวิชาการหลายท่านเสนอแนวคิดไว้ดังนี้

สมหวัง พันธุลี (2541) กล่าวว่า บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

- 1) ช่วยให้ผู้เรียนยอมรับตนเองและมีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถเข้าใจและคิดว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีคุณค่า
- 2) ช่วยให้ผู้เรียนมีวุฒิภาวะสามารถที่จะทราบข้อดี ข้อเสียของตนและสามารถที่จะยืนหยัดต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ของตน
- 3) ช่วยให้ผู้เรียนตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิตตามสภาพความเป็นจริงที่จะเป็นไปได้
- 4) ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการกระทำ หรือพฤติกรรมของตนและผลตามพฤติกรรมนั้นๆ
- 5) ช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้กล้าที่จะเผชิญกับปัญหาแม้ว่าจะเป็นปัญหาที่ยากและสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้โดยใช้วิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์
- 6) ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะใช้จินตนาการ (Imagination) ความคิดคะเน (Fantasy) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)
- 7) ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะแสดงออกทั้งด้านความคิด ความรู้สึก อารมณ์ อย่างเปิดเผยไม่เสแสร้ง
- 8) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ รู้ว่าจะเรียนรู้อย่างไร เพื่อจะเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนอยู่เสมอ
- 9) ช่วยให้ผู้เรียน รู้จักประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง
- 10) ช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ตระหนัก (Aware) และไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น และยอมรับว่าบุคคลแต่ละบุคคลเป็นปัจเจกบุคคล มีอิสระที่จะมีความคิดเห็นของตนเอง

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543) กล่าวว่า บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) บทบาทด้านการเตรียมการ ประกอบด้วย
  - 1.1) การเตรียมตนเอง ครูต้องเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาทของผู้เป็นแหล่งความรู้ (Resource Person)
  - 1.2) การเตรียมแหล่งข้อมูล ครูต้องเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียนทั้งในรูปแบบของสื่อการเรียน ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียน
  - 1.3) การเตรียมกิจกรรมการเรียน บทบาทของครูก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด โดยครูจะทำหน้าที่คล้ายผู้จัดการ (Manager)

1.4) การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครูต้องพิจารณาและกำหนดว่าจะใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร หนังสือหรือข้อมูลแหล่งความรู้ต่างๆ รวมถึงห้องเรียนหรือสถานที่ใดบ้างในการจัดกิจกรรม เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุผล ครูจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)

1.5) การเตรียมการวัดและประเมินผล บทบาทในด้านการเตรียมการอีกประการหนึ่ง คือ การเตรียมเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ (Process) และผลงาน (Product) ที่เกิดขึ้น ทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และทักษะ (Skill) โดยการเตรียมวิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

2) บทบาทด้านการดำเนินการ เป็นบทบาทขณะผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ประกอบด้วย

2.1) การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษา (Helper and Advisor) คอยให้คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ

2.2) การเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and Encourager) ช่วยสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2.3) การเป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม (Active Participant) โดยเข้าร่วมทำกิจกรรมในกลุ่มผู้เรียนพร้อมทั้งให้ความคิดและความเห็นหรือช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม

2.4) การเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) ตรวจสอบผลการทำงานตามกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ถูกต้องชัดเจนสมบูรณ์ สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5) การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร โดยการสนับสนุนเสริมแรงและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมทำงานเป็นกลุ่ม แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเต็มที่ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันและอภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นด้วยท่วงท่อนนุ่มนวลให้เกียรติ และเป็นมิตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุความสำเร็จ

3) บทบาทด้านการประเมิน เป็นบทบาทที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการเพื่อตรวจสอบว่าสามารถจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ครูควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการให้พร้อมก่อนถึงขั้นตอนการวัดและประเมินผลทุกครั้ง และการวัดควรให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเน้นการวัดจากสภาพจริง (Authentic Measurement) จากการปฏิบัติ (Performance) และจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ซึ่งในการวัดและประเมินผลนี้ นอกจากครู

จะเป็นผู้ประเมินผลเองแล้ว ผู้เรียนและสมาชิกของแต่ละกลุ่มควรมีบทบาทร่วมวัดและประเมินตนเองและกลุ่มด้วย

อรนุช โพชนุกูล (2545) กล่าวว่า บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นผู้มีวินัยดี รับผิดชอบ รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักทำวิจัย และสรรหาความรู้ความชำนาญใหม่ๆ
- 2) เป็นผู้ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ
- 3) เป็นผู้ที่มีความเป็นสหวิทยาการ รอบรู้วิทยาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน
- 4) เป็นผู้มีความรู้ด้านวิชาการที่หลากหลายและได้มาตรฐาน
- 5) เป็นผู้มีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มที่
- 6) เป็นผู้มีความสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา โดยเฉพาะภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 7) เป็นผู้ที่มีใจรักที่จะเป็นครู มีจรรยาบรรณและเป็นแบบอย่างของคนรุ่นใหม่
- 8) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้

2.5 การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.5.1 กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินจะต้องมีความรู้ในกระบวนการประเมินผลที่ถูกต้องดังนี้

- 1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด โดยผู้ทำหน้าที่ประเมินจะต้องกำหนดว่า จะประเมินใครที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไรบ้าง รวมทั้งจะวัดหรือประเมินคุณลักษณะใด
- 2) เลือกและสร้างเครื่องมือ เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ชัดเจนแล้วก็ต้องกำหนดว่าจะใช้เครื่องมือชนิดใดจึงจะสอดคล้องและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายนั้น ๆ แล้วจึงลงมือสร้างเครื่องมือหรือเลือกใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว โดยเครื่องมือที่ใช้วัดนั้น อาจจะเป็น แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ หรือการตรวจผลงานการปฏิบัติ อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ไม่ว่าจะใช้เครื่องมือชนิดใดก็ตามต้องกำหนดวิธีการใช้เครื่องมือให้ชัดเจนเพื่อผู้อื่นนำไปใช้จะได้ใช้ได้อย่างถูกต้องตรงกัน

3) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด เครื่องมือที่สร้างขึ้นก่อนนำไปใช้จริง ควรทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเสียก่อนว่ามีคุณภาพดีเพียงใด คุณภาพที่ควรตรวจสอบเพื่อให้ได้เครื่องมือที่ดีขึ้น ได้แก่ ความเที่ยงตรง (Validity) ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) และความเป็นปรนัยเป็นต้น

4) ดำเนินการวัด เมื่อได้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพแล้ว ครูผู้สอนหรือผู้ประเมินสามารถนำไปวัดกับผู้เรียน ตามกำหนดเวลานั้น ๆ ได้ โดยต้องคำนึงถึงความยุติธรรม ไม่ลำเอียงแก่ผู้เรียนคนใดคนหนึ่งต้องดำเนินการวัดตามหลักและวิธีการวัดผลอย่างเคร่งครัด

5) ตรวจสอบและรวบรวมผลการวัด หลังจากดำเนินการวัดแล้ว ครูผู้สอนหรือผู้ประเมิน ต้องนำผลการวัดทั้งหมดของผู้เรียนแต่ละคน รวบรวมเข้าด้วยกันเพื่อเป็นข้อมูลในการสรุป ตีค่าและตัดสินใจต่อไป

6) ประเมินผล เมื่อได้ผลการวัดของผู้เรียนแต่ละคนแล้ว ครูผู้สอนหรือผู้ประเมินนำผลการวัดทั้งหมดของผู้เรียนแต่ละคนมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ประกอบกับวิจารณ์ของของผู้ประเมิน แล้วจึงทำการประเมินผลผู้เรียน ผลการประเมินอาจจะออกมาในลักษณะ ผ่าน ไม่ผ่านหรือ 4, 3, 2, 1 และ 0

การสอนและการประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน แต่ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมากลับมีเหตุการณ์ที่ทำให้ดูเหมือนการสอนกับการประเมินผลเป็นคนละส่วน แยกจากกัน การประเมินผลน่าจะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน แต่กลับกลายเป็นเครื่องมือตัดสินหรือตีตราความโง่ ความฉลาด สร้างความกดดันและเป็นทุกข์ให้กับผู้เรียน ความสำเร็จหรือล้มเหลวของการเรียนรู้ถูกตัดสินในครั้งสุดท้ายของกระบวนการเรียนการสอน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลงานความสำเร็จหรือพัฒนาการที่มีขึ้นในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ และนอกเหนือจากนั้น กระบวนการที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ในบางครั้งก็ไม่ได้กระทำอย่างสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัดจริง เพราะครูมักจะเคยชินกับการใช้เครื่องมือวัดเพียงอย่างเดียว คือ การใช้แบบทดสอบ ซึ่งมีข้อจำกัดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนั้น เมื่อมีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วก็มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปกระบวนการวัดและประเมินผลใหม่ด้วยให้สอดคล้องกัน ซึ่งผู้รู้ในวงการศึกษาได้ยอมรับกันว่า แนวคิดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง

2.5.2 การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น เมื่อจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลจึงต้องปรับเปลี่ยนไป ให้มีลักษณะเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลตามสภาพจริงด้วย

การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงของผู้เรียน มีลักษณะสำคัญดังนี้

- 1) เน้นการประเมินที่ดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์
- 2) เน้นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ
- 3) เน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
- 4) ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมิน ตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน
- 5) เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถ หลากๆ ด้าน
- 6) การประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์
- 7) เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน ผู้ปกครอง และครู

2.5.3 วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนรอบด้านตลอดเวลา ใช้ข้อมูลและวิธีการที่หลากหลาย ด้วยวิธีการและเครื่องมือ ดังนี้

- 1) ศึกษาวัตถุประสงค์ของการประเมิน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน ดังนั้น จึงใช้วิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบ บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การรายงานตนเองของผู้เรียน แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น
- 2) กำหนดเครื่องมือในการประเมิน เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ให้เป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงแล้ว ในการกำหนดเครื่องมือจึงเป็นเครื่องมือที่หลากหลาย เป็นต้นว่า

2.1) การบันทึกข้อมูล จากการศึกษา ผลงาน โครงการ หนังสือที่ผู้เรียนผลิต แบบบันทึกต่างๆ ได้แก่ แบบบันทึกความรู้สึก บันทึกความคิด บันทึกของผู้เกี่ยวข้อง (ผู้เรียน เพื่อน ครู ผู้ปกครอง) หลักฐานร่องรอยหรือผลงานจากการร่วมกิจกรรม เป็นต้น

2.2) แบบสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.3) แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ความรู้สึก ความคิดเห็น ทั้งตัวผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

2.4) แฟ้มสะสมงาน เป็นสื่อที่รวบรวมผลงานหรือตัวอย่างหรือหลักฐานที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ ความสามารถ ความพยายาม หรือความถนัดของบุคคลหรือประเด็นสำคัญที่ต้องเก็บไว้อย่างเป็นระบบ

2.5) แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือวัดความรู้ ความเข้าใจที่ยังคงมีความสำคัญต่อการประเมินสำหรับผู้ประเมิน ประกอบด้วย ผู้เรียนประเมินตนเอง ครู เพื่อน/กลุ่มเพื่อน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1980) ได้ศึกษาความแตกต่างของครูที่มีประสิทธิภาพและครูที่ไม่มีประสิทธิภาพ พบว่า ตัวแปรที่ทำให้ครูมีประสิทธิภาพ ได้แก่

- 1) อธิบายวัตถุประสงค์ของบทเรียนได้แจ่มแจ้ง
- 2) ใช้อุปกรณ์วัสดุเกี่ยวกับการสอนหลายชนิด
- 3) เตรียมการสอน และเครื่องใช้ที่จะใช้ในการสอนอย่างพร้อม
- 4) ใช้หนังสือ ประสบการณ์ กิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้
- 5) บอกผู้เรียนถึงความสำคัญของบทเรียน
- 6) รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 7) ปรับเนื้อหาให้เหมาะสม โดยคิดถึงระยะเวลา ความเข้าใจใส่ผู้เรียน
- 8) ควรสอนให้มีอัตราความสำเร็จในการเรียนรู้
- 9) จัดเนื้อหาที่สอนให้เป็นที่น่าสนใจ
- 10) ตั้งเกณฑ์ของความสำเร็จได้เหมาะสม

กู๊ด (Good, 1983) ได้สังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียน (Class-room Research) ที่มีผู้ทำตั้งแต่ปี 1970-1983 ได้ข้อสรุปลักษณะการสอนของครูที่มีผลต่อการเรียนการสอน คือการสอนอย่างกระตือรือร้นของครู อันได้แก่ ครูมีความเข้าใจในความคิดรวบยอดของวิชาที่สอน สามารถ

อธิบายความหมายของสิ่งที่สอนได้ชัดเจน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม เอาใจใส่สนใจต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และพร้อมที่จะสอนเสริมเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจ ซึ่งลักษณะเหล่านี้ของครูจะส่งผลให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ดีขึ้น

สมศักดิ์ พักวัน (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จำนวน 303 คน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตรการเรียน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนชอบการเรียนรู้ที่ได้สัมผัสกับธรรมชาติและได้ประสบการณ์ตรง ผู้เรียนชอบการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง และผู้เรียนค้นพบความถนัดของตนเอง จากการปฏิบัติด้วยวิธีการของตนเอง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านหลักสูตรการเรียนรู้ และปัจจัยด้านครูผู้สอนเป็นปัจจัยร่วมกันในทางทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ร้อยละ 39.10

จีระวรรณ ช่วยชู (2546) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาและมหาบัณฑิตต่อกระบวนการเรียน การสอน หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า สื่อสาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาและมหาบัณฑิตต่อกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาและมหาบัณฑิตต่อกระบวนการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ด้านคณาจารย์ และ ด้านบทบาทและบุคลิกภาพของเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ไพฑูรย์ พิมพ์ (2546) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์
 อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ คณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ
 ศึกษาความคิดเห็นนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และเพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็น
 นักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จาก ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมี
 ประสิทธิภาพการสอน ด้านการเตรียมการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการดำเนินการสอน
 ด้านผลสัมฤทธิ์และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

2) นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมี
 ประสิทธิภาพ การสอน ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากนักศึกษ
 เห็นว่ารูปแบบการวัดและประเมินผลของอาจารย์เป็นรูปแบบเดิมเมื่อประเมินผลแล้วไม่มีข้อมูล
 ย้อนกลับเกี่ยวกับผลการประเมินให้นักศึกษา และอาจารย์ไม่ได้ใช้ผลการประเมินมาปรับปรุง
 เทคนิคการสอน จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอน ด้านการวัด
 และประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

3) นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม รายด้าน และรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกันนั้น ไม่สอดคล้องกับ
 สมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทำให้นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพ
 การสอนของอาจารย์ รายด้าน และรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

4) นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอน
 ของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมด้านผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันนั้นสอดคล้องกับสมมติฐาน
 การวิจัยที่ตั้งไว้

5) นักศึกษาที่สังกัดภาควิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอน
 ของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมด้านการเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านการ
 วัดและประเมินผล ด้านผลสัมฤทธิ์และรวมทุกด้านแตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับสมมติฐานการ
 วิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนนักศึกษาที่สังกัดภาควิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของ
 อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ด้านการใช้สื่อการสอน ไม่แตกต่างกันไม่สอดคล้องกับ
 สมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

อัยรดา พรเจริญ และคณะ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอาจารย์ที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ ในสังกัดคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานีและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจในคุณลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18-20 ปี และนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 21-23 ปี มีความพอใจในคุณลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่างกัน มีความพอใจในคุณลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน มีความพอใจในคุณลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรที่ต่างกัน มีความพอใจในคุณลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่างกัน มีความพอใจในคุณลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันทนา เนาว์วัน (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาโดยศึกษาใน 4 ด้านคือ ด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามเพศ หลักสูตร รุ่นปีการศึกษา คณะแผนกเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2550 ผลการศึกษาพบว่า 1) นักศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์คณะวิทยาการจัดการมีประสิทธิภาพ การสอนใน 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษาที่มีเพศ หลักสูตร คณะแผนกเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน 4) นักศึกษาที่สังกัดสาขาวิชา และรุ่นปีการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และดำเนินการในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2553

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนร่วมกับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบ่งชั้น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยพิจารณาจาก 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสอน 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ 3) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาตำรา เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาของแบบสอบถามให้ได้เนื้อหาครอบคลุมตามความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษาและตามนิยามศัพท์ปฏิบัติการ
- 4) สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามและกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนสำหรับคำตอบในแต่ละตอน
- 5) นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน หลังจากนั้นนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา แล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.3 เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

การจัดระดับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมและแบ่งระดับดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2535)

ค่าระดับคะแนน	การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง มาก

2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล ดังนี้

1) การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

1.1) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยพิจารณา เป็นรายชื่อ ว่าแต่ละข้อคำถามมีความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการหรือไม่

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้วิจัยเลือกข้อคำถามดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ไว้แล้วตัดข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ออกไป

1.2) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขใหม่

2) การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน และนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (Cronbach)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่างทราบ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวมข้อมูล จากตัวอย่าง จำนวน 400 คน ที่เป็นนักศึกษาของ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.3.4 ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ความถูกต้องและครบถ้วนของคำตอบ รวบรวมข้อมูลที่ได้มาเพื่อนำไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาค้นคว้า โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ประมวลผลสำเร็จรูป และในการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบความเรียบร้อย ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แต่ละฉบับ

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ

3.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4.4 วิเคราะห์ความแตกต่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยใช้การทดสอบต่อไปนี้

1) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคล 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกันใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

2) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคลมากกว่า 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว หรือการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐาน แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

3.4.5 นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อต่าง ๆ ไว้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	400	100.0
เพศ		
ชาย	100	25.0
หญิง	300	75.0
สาขาวิชา		
การบัญชี	140	35.0
การจัดการ	66	16.5
การตลาด	80	20.0
การเงิน	28	7.0
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	72	18.0
ภาษาอังกฤษธุรกิจ	14	3.5

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จากนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.0

สาขาวิชา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กำลังศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 35.0

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และกำหนดเกณฑ์การพิจารณาประสิทธิภาพออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยจำแนกการวิเคราะห์ออกเป็นภาพรวมและรายด้าน

4.2.1 ภาพรวมของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในภาพรวม

ประเด็นรายด้าน	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการสอน	3.67	.599	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.61	.678	มาก
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.75	.651	มาก
สรุปในภาพรวม	3.68	.641	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในภาพรวม พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก

มีคะแนนเฉลี่ย 3.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน

4.2.2 ด้านการสอน

ตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการสอน

ด้านการสอน	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. ชี้แจงและแนะนำกระบวนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนได้ชัดเจน	3.88	.740	มาก
2. คำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.55	.845	มาก
3. จัดการเรียนการสอนตามลำดับขั้นการเรียนรู้	3.72	.792	มาก
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน	3.85	.805	มาก
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย	3.90	.822	มาก
6. อธิบายเชื่อมโยงการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน/สัมพันธ์กับวิชาอื่น	3.69	.846	มาก
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมการเรียนตามความถนัดและความสนใจ	3.48	.944	ปานกลาง
8. จัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนกับความรู้ใหม่	3.64	.792	มาก
9. ใช้เทคนิควิธีสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง	3.54	.840	มาก
10. ใช้คำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา และคิดวิเคราะห์	3.66	.854	มาก
11. จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสืบเสาะ/วิธีการในการค้นพบคำตอบด้วยตนเอง	3.75	.830	มาก

ตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการสอน (ต่อ)

ด้านการสอน	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
12. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง	3.80	.878	มาก
13. จัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	3.61	.886	มาก
14. จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอก/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วม	3.42	.962	ปานกลาง
15. จัดให้ผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	3.60	.852	มาก
สรุปภาพรวมด้านการสอน	3.67	.599	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการสอน พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 7 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ และข้อ 14 จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอก/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วม ที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง และ 3 ข้อแรกที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) ข้อ 5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย 2) ข้อ 1 ที่แจ่มและแนะนำกระบวนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนได้ชัดเจน และ 3) ข้อ 4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน

4.2.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 4.4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่กระตุ้นจิตใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	3.46	.886	ปานกลาง
2. จัดห้องเรียนให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้	3.84	.829	มาก
3. มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน	3.60	.893	มาก
4. มีสื่อ/เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ทันสมัยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.50	.989	ปานกลาง
5. มีแหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด แหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ฯลฯ อย่างเพียงพอ	3.65	.892	มาก
สรุปภาพรวมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.61	.678	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 1 จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่กระตุ้นจิตใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และข้อ 4 มีสื่อ/เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ทันสมัยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และ 3 ข้อแรกที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) ข้อ 2 จัดห้องเรียนให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ 2) ข้อ 5 มีแหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด แหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ฯลฯ อย่างเพียงพอ และ 3) ข้อ 3 มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน

4.2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. วิธีการวัดผลมีหลากหลายวิธี	3.66	.872	มาก
2. ตรวจผลงานและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์	3.73	.861	มาก
3. บอกผลการทดสอบให้ทราบทุกครั้ง	3.80	.860	มาก
4. วัดผลตรงตามหลักเกณฑ์ที่แจ้งต่อผู้เรียน	3.90	.755	มาก
5. กำหนดวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริง	3.87	.785	มาก
6. สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลงานด้วยตนเอง	3.71	.888	มาก
7. สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.65	.894	มาก
8. ประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านความรู้และกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.73	.829	มาก
9. ประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน	3.72	.839	มาก
10. ประเมินผลรวมของผู้เรียนและให้ข้อมูลย้อนกลับในระหว่างการเรียนการสอน และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน	3.75	.836	มาก
สรุปในภาพรวมด้านด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.75	.651	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการวัดและประเมินผลการสอน พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากมีคะแนนเฉลี่ย 3.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ และ 3 ข้อแรกที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) ข้อ 4 วัดผลตรงตามหลักเกณฑ์ที่แจ้งต่อผู้เรียน 2) ข้อ 5 กำหนดวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริง และ 3) ข้อ 3 บอกผลการทดสอบให้ทราบทุกครั้ง

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยทำเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคล 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคลมากกว่า 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว หรือการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ในกรณีที่ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวแปรอิสระ ดังนี้

1) ตัวแปรเพศ โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test) ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ

ตัวแปรเพศ	N	$\bar{X}$	SD.	t	p
ในภาพรวม					
ชาย	100	3.84	.59265	2.660*	.001
หญิง	300	3.63	.58508		
ด้านการสอน					
ชาย	100	3.82	.585	2.823*	.002
หญิง	300	3.62	.597		

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ (ต่อ)

ตัวแปรเพศ	N	$\bar{X}$	SD.	T	p
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
ชาย	100	3.79	.697	3.027*	.001
หญิง	300	3.55	.662		
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน					
ชาย	100	3.91	.689	2.940*	.001
หญิง	300	3.69	.629		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศชายและเพศหญิง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

2) ตัวแปรสาขาวิชา โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 4.7 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	n	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
ในภาพรวม				
1. การบัญชี	140	3.64	.601	มาก
2. การจัดการ	66	3.82	.554	มาก
3. การตลาด	80	3.90	.543	มาก
4. การเงิน	28	3.32	.597	ปานกลาง
5. ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	72	3.60	.545	มาก
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	14	3.45	.684	ปานกลาง
ด้านการสอน				
1. การบัญชี	140	3.62	.610	มาก
2. การจัดการ	66	3.81	.531	มาก
3. การตลาด	80	3.90	.548	มาก
4. การเงิน	28	3.23	.581	ปานกลาง
5. ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	72	3.59	.556	มาก
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	14	3.50	.698	ปานกลาง
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก				
1. การบัญชี	140	3.53	.707	มาก
2. การจัดการ	66	3.81	.563	มาก
3. การตลาด	80	3.83	.604	มาก
4. การเงิน	28	3.17	.645	ปานกลาง
5. ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	72	3.53	.672	มาก
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	14	3.41	.725	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา (ต่อ)

สาขาวิชา	n	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน				
1. การบัญชี	140	3.73	.660	มาก
2. การจัดการ	66	3.84	.708	มาก
3. การตลาด	80	3.93	.586	มาก
4. การเงิน	28	3.54	.707	มาก
5. ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	72	3.65	.558	มาก
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	14	3.40	.693	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ในภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	9.980	5	1.996	6.030*	.000
ภายในกลุ่ม	130.423	394	.331		
รวม	140.403	399			
ด้านการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	12.058	5	2.412	7.234*	.000
ภายในกลุ่ม	131.358	394	.333		
รวม	143.417	399			

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
ระหว่างกลุ่ม	14.152	5	2.830	6.586*	.000
ภายในกลุ่ม	169.328	394	.430		
รวม	183.480	399			
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	6.784	5	1.357	3.291*	.006
ภายในกลุ่ม	162.433	394	.412		
รวม	169.217	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา ทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน ดังนั้นจึงนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สาขาวิชา	การบัญชี	การจัดการ	การตลาด	การเงิน	ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	ภาษาอังกฤษธุรกิจ
ในภาพรวม						
1. การบัญชี	-	-.154	-.289	.288	-.045	.169
2. การจัดการ		-	-.134	.443	.109	.323
3. การตลาด			-	.577*	.243	.458
4. การเงิน				-	-.333	-.119
5. ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์					-	.214
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ						-
ด้านการสอน						
1. การบัญชี	-	-.186	-.277	.390	.033	.119
2. การจัดการ		-	-.091	.576	.219	.305
3. การตลาด			-	.668*	.310	.396
4. การเงิน				-	-.357	-.271
5. ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์					-	.085
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ						-
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
1. การบัญชี	-	-.288	-.305	.358	-.003	.115
2. การจัดการ		-	-.016	.646*	.284	.403
3. การตลาด			-	.663*	.301	.420
4. การเงิน				-	.361	.119
5. ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์					-	.119
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ						-

ตารางที่ 4.9 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (ต่อ)

	การบัญชี	การจัดการ	การตลาด	การเงิน	ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	ภาษาอังกฤษธุรกิจ
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน						
1. การบัญชี	-	-.102	-.192	.192	.088	.338
2. การจัดการ		-	-.090	.294	.190	.440
3. การตลาด			-	.384	.284	.531
4. การเงิน				-	-.103	.146
5. ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์					-	.250
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ						-

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) สรุปได้ดังนี้

ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน 1 คู่ คือ สาขาวิชาการตลาดกับสาขาวิชาการเงิน
ด้านการสอน พบว่า แตกต่างกัน 1 คู่ คือ สาขาวิชาการตลาดกับสาขาวิชาการเงิน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า แตกต่างกัน 2 คู่ ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการกับสาขาวิชาการเงิน และสาขาการตลาดกับสาขาวิชาการเงิน

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกัน

5.1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2553

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนร่วมกับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบ่งชั้น

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

2.1) บัณฑิตส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา

2.2) ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

2.2.1) ด้านการสอน มีคำถามปลายปิดย่อยจำนวน 15 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.2.2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีคำถามปลายปิดย่อยจำนวน 5 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.2.3) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีคำถามปลายปิดย่อยจำนวน 10 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำสำเนาแบบสอบถาม เพื่อทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาคการศึกษาที่ 1/2553 จำนวน 400 ตัวอย่าง เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลแต่ละฉบับ ก่อนนำข้อมูลลงรหัสโปรแกรมคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ รายละเอียดดังนี้

4.1) ข้อมูลบัณฑิตส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

4.2) ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ ด้านการวัดและ

ประเมินผลการสอน โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ

4.3) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคล 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน ใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.4) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคลมากกว่า 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว หรือการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐาน กรณีที่ผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5.1.4 ผลการวิจัยปรากฏว่า

1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.0 และสาขาวิชา ส่วนใหญ่ กำลังศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 35.0

2) ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในภาพรวมพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3) การทดสอบสมมติฐาน

3.1) ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

3.2) ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชาทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน ดังนั้นจึงนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe Method) สรุปได้ว่า

ในภาพรวม พบว่า สาขาวิชาการตลาดมีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกับสาขาวิชาการเงิน

ด้านการสอน พบว่า สาขาวิชาการตลาดมีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกับสาขาวิชาการเงิน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า สาขาวิชาการจัดการ และสาขาการตลาดมีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกับสาขาวิชาการเงิน

ด้านการวัดและประเมินผลการสอน พบว่า ไม่มีคู่มือแตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผลการสอน ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระวรรณ ช่วยชู (2546) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาและมหาบัณฑิตต่อกระบวนการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา เนาว์วัน (2551) ที่ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาใน 4 ด้านคือ ด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า 1) นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์คณะวิทยาการจัดการมีประสิทธิภาพ การสอนใน 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในคณะบริหารธุรกิจ ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และในส่วนของ การพัฒนาตนเองด้านการสอน ผู้สอนทุกคนจะได้รับโอกาสในการศึกษา

เพิ่มเติม ดูงาน ฝึกอบรม และสัมมนา ตามสาขาของตน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนตามสาขาวิชา ส่วนการวัดและประเมินผลการสอน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีระบบการวัดและประเมินผลที่ผู้สอนจะต้องดำเนินการเป็นมาตรฐานเดียวกัน

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผลการสอน จำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัยรดา พรเจริญ และคณะ (2549) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอาจารย์ที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจในคุณลักษณะ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ พิมพ์ดี (2546) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่สังกัดภาควิชาต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ด้านการดำเนินการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอัยรดา พรเจริญ และคณะ (2549) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอาจารย์ที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่าง ๆ มีความพอใจในคุณลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา เนาว์วัน (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาใน 4 ด้านคือ ด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่สังกัดสาขาวิชาต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ค้นคว้าอย่างอิสระ และมีโอกาสเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองต้องการ ทำให้เกิดความคิดเห็นแตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้ว่าผลประเมินจะอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาระดับคะแนนแล้วมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับระดับปานกลาง คณะบริหารธุรกิจ ควรนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะสังคม เช่น การเรียนรู้จากกรณีปัญหา การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการทดลองทางปัญญา เป็นต้น

2) ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง ให้อาจารย์ของคณะบริหารธุรกิจ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยการผสมกลมกลืนของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ให้มีความเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมถึงการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2539). บทบาทของกรมวิชาการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.
เชียงใหม่ : กองทุนพัฒนา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “3 วิฤตการศึกษาไทยที่รัฐบาลใหม่ต้องเร่งแก้.” นิตยสาร/
หนังสือพิมพ์ : สยามรัฐรายวัน. 7 มกราคม 2551.
- จีระวรรณ ชวัญ. (2546). ความคิดเห็นของนักศึกษาและมหาลัยที่ติดต่อกับกระบวนการเรียน การ
สอน หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ทิตนา แหมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2543). “การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโมเดลซิปปา” ใน
เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ นครสวรรค์ สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอลาดยาว.
- นวลจิตต์ เขาวีรดิพงษ์ เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัดเจน ไทยแท้. (2545). “ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร:
ประมวลสาระ บทที่ 5 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ
วันที่ 30 มีนาคม 2553 จาก
[http://ampmkho.moph.go.th/so04940/index.php?option](http://ampmkho.moph.go.th/so04940/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=2&Itemid=7)
[=com_docman&task=doc_download&gid=2&Itemid=7](http://ampmkho.moph.go.th/so04940/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=2&Itemid=7)
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย และคณะ. (2543). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี.
กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ พิมพ์. (2546). ความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
(ต่อเนื่อง) ที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และผดุงชาติ สุวรรณวงศ์. (2542). ทิศทางการปฏิรูปอุดมศึกษาของโลกใน
ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินส์

- วัฒนาพร ระจับทุกข์. (2543). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วันทนา เนาว์วัน. (2551). ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา :
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และคณะ. 2547. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
พลศึกษา ช่วงชั้นที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- สมศักดิ์ พักวัน. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมหวัง พันธุ์ลี. (2541). “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : หัวใจของการ
- ปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน.” วารสารวิทยาจารย์. 97(6-8) : 78-81
- มิถุนายน-สิงหาคม.
- สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (2552). รายงานการประเมิน
ตนเอง ประจำปีการศึกษา 2551. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
- พระนคร. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2553 จาก
<http://edu.chandra.ac.th/TeacherCenter/NewTeach/p6.htm>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2547).
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- อรนุช โพชนุกูล. (2545). “ครูกับหน้าที่และบทบาทใหม่ที่เปลี่ยนไป.” วารสารวิชาการ. 5(3) :
42-43 มีนาคม.
- อัยรดา พรเจริญ และคณะ. (2549). คุณลักษณะอาจารย์ที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะ
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราช
- ภัฏอุบลราชธานี.
- Anderson, J. R. (1980). Cognitive Psychology and Its Implications. London: Black Well.
- Brandes and Ginnis. (1992). A guide to student-centred learning /Activity programs in
education - Simulation Methods. London : Basil Black well.
- Good, Thomas L. (1983). “Classroom Research : A Decade of Progress.” Educational
Psychologist. 18: 127-144 March.

ภาคผนวก

แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.1 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. แบบสอบถามมี 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำจำกัดความ

ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยพิจารณาจาก 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. สาขาวิชา ☐ การบัญชี ☐ การจัดการ
☐ การตลาด ☐ การเงิน
☐ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ ☐ ภาษาอังกฤษธุรกิจ

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของคณะกรรมการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 = เห็นด้วย

3 = ไม่แน่ใจ

2 = ไม่เห็นด้วย

1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายการ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1) ด้านการสอน					
1.1 ชี้แจงและแนะนำกระบวนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนได้ชัดเจน					
1.2 คำนี้ถึงศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
1.3 จัดการเรียนการสอนตามลำดับขั้นการเรียนรู้					
1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน					
1.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย					
1.6 อธิบายเชื่อมโยงการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน / สัมพันธ์กับวิชาอื่น					
1.7 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ					
1.8 จัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนกับความรู้ใหม่					
1.9 ใช้เทคนิควิธีสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง					
1.10 ใช้คำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา และคิดวิเคราะห์					
1.11 จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสืบเสาะ/วิธีการในการค้นพบคำตอบด้วยตนเอง					
1.12 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง					
1.13 จัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน					
1.14 จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอก/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วม					
1.15 จัดให้ผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้					

รายการ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
2.1 จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่กระตุ้นจิตใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
2.2 จัดห้องเรียนให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้					
2.3 มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน					
2.4 มีสื่อ/เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ทันสมัยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
2.5 มีแหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด แหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ฯลฯ อย่างเพียงพอ					
3) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน					
3.1 วิธีการวัดผลมีหลากหลายวิธี					
3.2 ตรวจผลงานและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์					
3.3 บอกผลการทดสอบให้ทราบทุกครั้ง					
3.4 วัดผลตรงตามหลักเกณฑ์ที่แจ้งต่อผู้เรียน					
3.5 กำหนดวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริง					
3.6 สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลงานด้วยตนเอง					
3.7 สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
3.8 ประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านความรู้และกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
3.9 ประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน					
3.10 ประเมินผลรวมของผู้เรียนและให้ข้อมูลย้อนกลับในระหว่างการเรียนรู้การสอน และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจิมสิริ ศิริวงศ์พากร
ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Assist. Prof. Jermsiri Sirivongpakorn
2. ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
อาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กทม.10300
โทร : 02-282-9101 ต่อ 5109 โทรสาร : 02-281-1842
4. ประวัติการศึกษา:
  - บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) วิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา
  - บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
  - บัณฑิตมหาบัณฑิต (บช.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ประสบการณ์ทำวิจัย/งานวิจัยที่แล้วเสร็จ
  - สภาพการพัฒนาผู้เรียนตามหลักธรรมาภิบาลในระบอบประชาธิปไตยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2549 (หัวหน้าโครงการวิจัย)
  - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2550 (ผู้ร่วมวิจัย)
  - ปัจจัยที่มีผลต่อการได้งานทำและลักษณะงานที่ทำของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร